

Het gaat om de ontmoeting!

1. Inleiding

“Kijk naar de vogels in de lucht: ze zaaien niet en oogsten niet en vullen geen voorraadschuren, het is jullie hemelse Vader die ze voedt. Zijn jullie niet meer waard dan zij? Wie van jullie kan door zich zorgen te maken ook maar één el aan zijn levensduur toevoegen?”

“Beleidsplannen zijn vaak zware kost voor serieuze mensen”.

Het is Franciscus van Assisië die ons leert goed rond te kijken en dankbaar te zijn voor dat wat er is, voor de natuur, voor broeder zon en zuster maan en zelfs voor de dood die onvermijdelijk is. Die net als zijn naamgenoot, de huidige Paus, de ontmoeting centraal stelt. Daar is geen beleidsplan voor nodig. Daar is soms wel lef voor nodig. De ontmoeting met al wat is.

Zo kiezen wij als pastoraal team ervoor om in ons beleid de ontmoeting centraal te stellen. De ontmoeting met God en de Christus, de ontmoeting met de andere mens, de ontmoeting met de wereld om ons heen, klein en groot, de ontmoeting met de schepping en ook de ontmoeting met je innerlijke zelf.

Dat kan niet geïsoleerd van de wereld waar we deel van uitmaken, dat kan alleen maar in deze wereld. In een wereld waarin Maria moet vluchten voor een dictator, zoals vele Mirjam's en Maria's en hun dochters en zonen en mannen nog steeds moeten vluchten voor dictators of honger. De ontmoeting met de wereld is op de eerste plaats een diaconale ontmoeting. Een ontmoeting waarin wij daarna misschien wel een verhaal te vertellen hebben in de vorm van een blijde boodschap.

Als pastoraal team willen we plaatsen van ontmoeting overeind creëren. Liturgisch, pastoraal, diaconaal, plaatsen ook waar we van elkaar kunnen leren. Juist in deze tijd van verder gaande individualisering, van sterke nadruk op consumeren en het bezien van de wereld door een economische bril wint de blijde boodschap van het evangelie aan relevantie. Samen met parochianen willen we eraan werken die boodschap vlees en bloed te laten worden. We willen parochianen motiveren en inspireren om samen met pastores en bestuurders te werken aan geloofsgemeenschappen in wijk en dorp met een positieve uitstraling. Waar mogelijk zullen we actief zoeken naar samenwerking met andere kerken om onze inzet in de maatschappij te versterken en elkaar te steunen.

De weg die we te gaan hebben is een pelgrimage. We vermoeden een einddoel maar de weg erheen is belangrijker want onderweg ontmoeten we elkaar, kom je jezelf weleens tegen en ervaren we de ontmoeting met God. Als pelgrim kies je voor een weg, soms linksaf, soms rechtsaf soms gewoon rechtdoor. Deze keuzes proberen we beknopt te verwoorden in de plannen.

2. Trends - ontwikkelingen

Onze parochies (Franciscusparochie, Jacobus de Meerdere, Maria Vlucht) maken een tijd door van grote veranderingen. Ingrijpende maatregelen zijn al genomen en staan ons te wachten. Er zullen keuzes moeten worden gemaakt.

In de Franciscusparochie zijn in 2013 twee van de vijf parochiekerken aan de eredienst onttrokken. In de Jacobusparochie is het besluit gevallen over de sluiting van vier van de zeven kerken. In Maria Vlucht moeten dergelijke besluiten nog genomen worden. De drie pastorale teams zijn onlangs al samengegaan en vormen nu één pastoraal team voor drie parochies. Ook tussen de drie parochiebesturen ontstaat samenwerking.

In het beleidsplan staat het begrip 'ontmoeting' centraal. We zoeken de ontmoeting tussen enerzijds God en mensen en anderzijds mensen onderling. Die ontmoeting willen wij stimuleren. Vanuit deze missie willen we kijken naar de toekomst en de te nemen beslissingen.

De toekomstige parochie zal een samenspel zijn van kleine christelijke gemeenschappen (koinonia). Zij vormen samen een netwerk en veelkleurig geheel. Het kan gaan om oude geloofsgemeenschappen van parochianen in dorpen en wijken, die weliswaar kleiner worden, maar blijven samen komen in bijvoorbeeld zogenaamde Ontmoetingsplaatsen, die een functie hebben voor de buurt. Het kan gaan om nieuwe gemeenschappen van jonge mensen, die ontstaan rond kleuterkerken, Taizé- of Thomasvieringen. Het kunnen gemeenschappen zijn van allochtonen, die samenkomen rond vieringen in de eigen taal, maar het kunnen ook kleine 'Geloven Nu'-groepen zijn van 10 tot 15 gelovigen die regelmatig samenkomen de Schrift, met elkaar in gesprek gaan, samen bidden en elkaar inspireren voor het leven van alle dag. Ons streven is de ontmoeting in heel die veelkleurigheid te stimuleren, netwerkvorming te stimuleren en brandpunten te vormen, waar men elkaar ook in een groter verband kan ontmoeten. De eucharistische centra zullen hierin een belangrijke rol gaan spelen, als centra van liturgie. Bij of naast deze eucharistische centra zou er in de verdere toekomst ook gedacht kunnen worden aan één of meer centra voor spiritualiteit voor het hele parochieverband.

We gaan er daarbij van uit dat parochianen de parochie van de toekomst meer en meer zelf moeten gaan dragen. Dit komt enerzijds voort uit de theologische zienswijze van het Tweede Vaticaans Concilie, waarin over de wereldwijde Rooms katholieke geloofsgemeenschap gesproken wordt als volk Gods onderweg. Er wordt daarbij gesproken over het algemeen priesterschap van de gelovigen, wat betekent dat wij samen de kerk dragen.

Er is een snel toenemend tekort aan leden van het pastoraal team. Ook het aantal vrijwilligers loopt momenteel terug. Deze groep wordt over het geheel genomen gestaag ouder. Sommigen van deze vrijwilligers zijn een spin in het web. Door de vele werkzaamheden zijn zij van allerlei zaken op de hoogte en van veel zaken weten alleen zij hoe het werkt. Dat maakt de parochies kwetsbaar. We zullen dus in moeten zetten op spreiding van de verantwoordelijkheden, actieve en gestructureerde werving van jongere vrijwilligers, en vorming van wie al vrijwilliger is. Daarbij zij aangetekend, dat parochianen jonger dan 50 jaar over het algemeen minder vieringen bezoeken, maar zich wel als

vrijwilliger voor met name kortere tijd aan een taak in de parochie willen binden. We zullen die vrijwilliger iets moeten bieden: een aantrekkelijke parochie, met interessante taken en een goede ondersteuning.

3. Pastoraal Beleid

Langs drie lijnen willen we ons pastoraal beleid ontwikkelen. Het pastoraal team staat in ieder geval borg voor het kernprogramma met de traditionele taken. Daarnaast is er de zorg voor pastorale nabijheid aan parochianen en mensen in de buurt, die met name in handen zal zijn van de parochianen zélf, die actief zijn in dorpen en wijken, en tenslotte is er het terrein van het pastoraal 'ondernemerschap', waarop zowel pastores als parochianen actief zullen zijn.

3.1. Kernprogramma: de traditionele taken

In dit kernprogramma gaat het om de taken die de RK Kerk als wezenlijk ziet en die het kader vormen van het handelen van de parochie: eucharistievieringen en andere vormen van sacramentenbediening, (sacramenten-)catechese, uitvaarten, individueel (crisis-) pastoraat en individuele noodhulp. De meeste van deze taken zullen gaandeweg steeds meer op centraal niveau gaan plaatsvinden, op één of enkele locaties in de parochies. Bestuur en pastoraal team garanderen de uitvoering daarvan. De leden van het pastoraal team voeren dit programma uit, ondersteund door vrijwilligers, die we parochie-breed zullen werven met een aantrekkelijk en uitdagend takenpakket, voor een incidentele activiteit of voor langere tijd.

3.1.1. De Eucharistische centra, kwaliteit ván en aanbod áán vieringen

De Eucharistische centra van de drie parochies gaan een steeds belangrijker plaats innemen, waar het gaat om het vieren van de eucharistie in het weekend en op hoogtijdagen. Daarmee dient het **Eucharistisch Centrum een 'thuis' ván en vóór álle geloofsgemeenschappen** van de parochie te worden.

Dit vraagt extra inzet voor de **kwaliteit** van de verschillende vieringen door gewoonten van vieren op elkaar af te stemmen, koren samen te brengen en te zorgen voor extra begeleiding en ondersteuning van alle betrokkenen, waaronder koster, lectors, misdienaars en koren. Stapsgewijs willen we zo toewerken naar die voor alle betrokkenen nieuwe situatie. Dat zal wennen zijn en wederzijds begrip vragen. Oude en vertrouwde paden verlaten en nieuwe onzekere wegen inslaan is nu eenmaal een lastig en vaak ook emotioneel proces. Dit vraagt actieve begeleiding van pastores en bestuurders in alle drie de parochies. Als uitgangspunt is hier het begrip participatio actiosa (actieve deelname van gelovigen aan de eucharistieviering) van belang. Het gaat erom dat eucharistie wordt gevierd door gemeenschap met voorganger. De mystagogische implementatie (inwijding in de geloofswaarheden) en toerusting zal de komende drie jaar een belangrijke plaats innemen.

Verder zal er voor de drie parochies samen een **curusaanbod** worden gedaan, waarvoor indien nodig en wenselijk externe krachten zullen worden aangetrokken:

- gericht op verdieping en verbreding van de kennis van liturgie als zodanig; en
- specifieke trainingen gericht op de uitoefening van verschillende liturgische taken.

In aansluiting op de bestaande praktijk zullen de leden van het pastoraal team en parochianen volgens een vast rooster **door-de-weekse vieringen** verzorgen door de drie parochies heen, waarbij sprake is van een evenredige spreiding over de geloofsgemeenschappen en waarbij na afloop ruimte is voor onderlinge ontmoeting.

Daarnaast zullen we de inzet van parochianen als voorgangers in de weekendliturgie stimuleren.

Maar een parochie is meer dan alleen liturgie. Om pastores vrij te maken voor andere taken binnen de parochie willen we het aantal vieringen terugbrengen. Daarnaast willen we vanuit de rijkdom van de geschiedenis van de kerk op liturgisch gebied én vanuit het verlangen van mensen van nu naar eigentijdse liturgie de veelvormigheid van het aanbod bevorderen.

3.1.2. Sacramentencatechese

We willen werken aan een cultuur waarin samen 'geloof leren' en 'leren geloven' een vanzelfsprekendheid is. We willen daarom stimuleren, dat parochianen de catechese - begeleid en getraind door beroepskrachten - steeds meer in eigen hand nemen. We zoeken daarbij verdieping en verbreding van de aangeboden stof in aansluiting op de leefwereld van de catechisant en vanuit het levende geloof van onze kerk. We willen meer inhaken op de actualiteit, op vragen van parochianen en belangstellenden zelf, en ons richten op specifieke doelgroepen van alle leeftijden. Meer dan nu het geval is willen we de catechese zo veel mogelijk verweven met de werkvelden liturgie en diaconie. Dit doen we vanuit een mystagogische insteek. In de ontmoeting gebeurt het!

- a. We zullen de komende drie jaren stappen zetten naar een **centrale voorbereiding** van parochianen op het ontvangen van sacramenten van doop, eucharistie (Eerste heilige Communie) en vormsel in elke parochie. Dit maakt een effectieve en efficiënte inzet van pastores mogelijk en komt de kwaliteit van de catechese ten goede. Goede administratieve ondersteuning door de centrale secretariaten is hiervoor van vitaal belang. Daarbij zullen we voorzichtig met de centralisatie om gaan. Wat centraal moet doen we centraal, wat decentraal kan, zullen we omwille van de nabijheid decentraal houden.
- b. Gezien het beperkte aantal huwelijken zal de **voorbereiding op het kerkelijk huwelijk** voortaan centraal voor de drie parochies worden aangeboden. Het samenbrengen van catechisanten versterkt de inhoud, de onderlinge herkenning en gemeenschapsvorming.

3.1.3. Individuele noodhulp

Aan hen die (tijdelijk) met **financiële problemen** kampen – kan hulp kan geboden worden vanuit de Caritas. We vinden het van belang dat we met andere diaconale groepen en organisaties contact onderhouden, overleggen en bij gelegenheid ook in oecumenisch verband samenwerken. Zo willen we vanuit onze eigen diaconale beraden contact houden met het stedelijk diaconaal platform. In dat kader ondersteunen we ook het project schuldhulpverlening.

Het pastoraal team wil vanuit haar specifieke deskundigheid en positie binnen de parochie aandacht hebben voor medemensen met **specifieke problemen** of in specifieke situaties, die minder goed geholpen kunnen worden vanuit de plaatselijke bezoekersgroepen.

3.1.4 Het begraven van onze doden

Juist hierin kunnen we als kerk iets betekenen voor de wijdere samenleving. We willen het daarom mogelijk maken, dat ook niet-parochianen voor uitvaarten een beroep op ons kunnen doen. Vanwege de doorzettende secularisering – ook binnen de parochie – en om te komen tot een flexibele inzet van voorgangers, waarbij wijding en professionaliteit een geringere rol spelen t.a.v. de inzet, kiezen we er in beginsel voor uitvaarten te laten plaatsvinden als vieringen van Woord en gebed. Dit wordt verder verwoord in een nieuw gezamenlijk uitvaartbeleid van de drie parochies. We willen daarbij de bestaande praktijken beter op elkaar afstemmen, de onderlinge samenwerking stimuleren en de in dit werkveld actieve vrijwilligers verder toerusten en begeleiden.

3.1.5 Vrijwilligersbeleid

In samenwerking met de afzonderlijke besturen willen we werken aan een goed en uitnodigend vrijwilligersbeleid waarbij parochianen worden uitgedaagd tot het bijdragen aan hun lokale geloofsgemeenschap en de parochie als geheel. Het is daarbij van belang dat we een zo goed mogelijk inzicht krijgen in de talenten van betrokken en nieuwe parochianen en hen stimuleren hun talenten zo vruchtbaar mogelijk in te zetten. Belangrijk daarbij is dat zij kunnen rekenen op voldoende begeleiding en ondersteuning en mogelijkheden aangereikt krijgen voor verdere toerusting, niet alleen voor hun taken maar ook voor hun verdere groei als gelovige. Een centrale vacaturebank, een goed bijgehouden administratie van vrijwilligers op de centrale secretariaten en de inzet van een vrijwilligerscoördinator in elk van de drie parochies kunnen middelen zijn om vraag en aanbod in de parochie bij elkaar te brengen. Naast aandacht voor de werving en begeleiding van vrijwilligers, dient er ook aandacht te zijn voor een goed afscheid als betrokkenen hun inzet beëindigen.

3.2 Pastorale nabijheid

In onze ogen dient de plaatselijke geloofsgemeenschap allereerst een ontmoetingsplaats te zijn. Een dienende gemeenschap, die het geloof handen en voeten en een hart wil geven, en die dienstbaar is aan onze medemensen binnen en buiten de kerk.

Nabijheid is het kernwoord van de wijze waarop leden van de plaatselijke geloofsgemeenschappen hun geloof in Jezus Christus vieren en met elkaar delen. We denken daarbij aan individuele contacten vanuit de lokale bezoekgroepen; aan bezoek en aandacht op momenten waarop lief en leed wordt gevierd en gedeeld, aan het bieden van een luisterend oor, aan het meedenken over een moeilijke situatie, het bieden van concrete hulp, of verwijzen naar andere mogelijkheden; aandacht voor rouwverwerking; aandacht bij bijzondere levensmomenten; het bieden van (tijdelijke) materiële hulp, bijvoorbeeld in de vorm van het doen van boodschappen; aan de eenvoudige ontmoeting bij een kop koffie, waarbij mensen elkaar ontmoeten.

We willen daarom stimuleren, dat er rond vieringen en daarbuiten zoveel mogelijk gelegenheden zijn om elkaar heel eenvoudig te **ontmoeten bij een kop koffie**. Dit zijn belangrijke momenten, waar mensen zorgen kunnen hebben voor elkaar.

Verder willen we op locatie met de vrijwilligers gestalte blijven geven aan de Bisschoppelijke Vasten**aktie**, de Bisschoppelijke Adventsaktie, de Week voor de Nederlandse Missionaris rond Pinksteren; aan enkele andere acties voor acute plaatselijke crises, noden of organisaties, zoals Mensen in Nood, MISSIO en Solidaridad. We vragen daarvoor aandacht in de liturgie, via geldelijke inzamelingen, de manden voor de plaatselijke voedselbanken, in het parochieblad en op andere wijzen.

Ook de **nazorg** bij uitvaarten is een activiteit, die allereerst verbonden is en dient te zijn met de plaatselijke geloofsgemeenschap. Dit vanwege de onderlinge verbondenheid en de onderlinge solidariteit in de 'oude' bestaande geloofsgemeenschappen.

In geloofsgemeenschappen in dorpen of wijken, waarvan de parochiekerk aan de eredienst is onttrokken, kan eens per maand door parochianen zélf in het weekend een **gebedsdienst** worden gehouden om elkaar ook biddend en rondom de Schrift als geloofsgemeenschap te kunnen blijven ontmoeten. Waar nodig en gewenst kunnen parochianen ook voorgaan in door-de-weekse gebedsvieringen.

3.3 Innovatief pastoraat (Ondernemerschap)

Pastoraal ondernemerschap betreft experimenten en verkenningen met het oog op gemeenschapsvorming, groei of vernieuwing van de parochie en haar maatschappelijke relevantie.

3.3.1 De plaatselijke geloofsgemeenschap als plek van samenkomst

Om van de plaatselijke geloofsgemeenschap een ontmoetingsplaats te kunnen maken, willen we gebruik maken van twee modellen:

Het **eerste model** is het model van de Ontmoetingsplaats. Het gaat hierbij om een gebouw, een (oecumenische) kerkelijke plek in de wijk of in het dorp met een kleine stilteruimte, waar pastorale en diaconale aandacht is voor de mensen in de buurt. De invulling van het programma aan diaconale, catechetische en andere activiteiten in een Ontmoetingsplaats zal per wijk en per dorp verschillen.

Het **tweede model** is dat van een kleine christelijke gemeenschap. Dat kan zijn in de vorm van een Geloven-Nu groep, een gebedsgroep, een jongerengroep, een themagroep, of een groep parochianen, die samenvalt met de plaatselijke geloofsgemeenschap. Bijzondere kenmerken van deze groepen zijn, dat het telkens om kleine aantallen gaat, en dat de leden van de groep intensieve onderlinge contacten onderhouden. Dit betekent bijvoorbeeld dat ze op gezette tijden en met een zekere regelmaat samenkomen. Een kleine christelijke geloofsgemeenschap is per definitie niet gebonden aan een specifiek gebouw. Ze kunnen samenkomen bij iemand thuis, in een buurthuis, maar bijvoorbeeld ook in een Ontmoetingsplaats.

We willen de komende drie jaar met geloofsgemeenschappen in gesprek gaan om te **onderzoeken** over welke **gelovige draagkracht** de gemeenschap beschikt en welke mogelijkheden zij ziet. In eerste instantie willen we dit onderzoek starten in de Martinusgemeenschap (Maria Vlucht), in de gemeenschap van de HH. Bonifatius en Gezellen (Franciscus van Assisië) en in de AriënsGEDachtenisgemeenschap (Jacobus de Meerdere). Mede op basis van de opgedane ervaringen en gebruikmakend van ervaringen elders in het bisdom, willen we dit onderzoek verder uitrollen richting de overige gemeenschappen. Het onderzoek kan uitmonden in de concrete vorm van een Ontmoetingsplaats op deze locaties.

Daarnaast willen we bijzondere aandacht geven aan de **invulling van de Jacobuskerk** aan de Markt te Enschede. Zij zal invulling moeten krijgen als stadskerk voor het hele werkgebied, 'open kerk', en 'huiskamer van de stad', een kerk voor evenementen, een thuis voor vieringen en ontmoetingen van en voor buitenlanders, een brandpunt van andersoortige vieringen voor specifieke doelgroepen én het oecumenisch city-pastoraat.

3.3.2 Levensloopcatechese

Ons aanbod aan **levensloopcatechese en thematische catechese** willen we **verder ontwikkelen**, liefst in oecumenisch verband. Daarbij willen we actief zoeken naar derden, die mede inhoud aan het catechetisch programma (zie bijlage) kunnen geven. We willen dit doen door:

- a. in elk van de drie parochies het contact met het basis- en middelbaar onderwijs te zoeken of te continueren en uit te breiden;
- b. buiten de sacramentencatechese om gezamenlijke projecten van parochie en school te ontwikkelen;
- c. in elk van de drie parochies te komen tot een jaarlijks overleg op directieniveau m.b.t. de samenwerking tussen parochie en school om te zien, waar we elkaar op levensbeschouwelijk gebied kunnen ondersteunen en versterken.
- d. in elk van de drie parochies het aantal groepen dat samenkomt rond bijbel en geloof uit te breiden.
- e. vanuit de kennis en kunde en ervaringen van Maria Vlucht, binnen de Jacobus- en Franciscusparochie samen met andere kerken te komen tot een minimaal aanbod aan jongerenpastoraat en/of catechese voor jongeren.
- f. binnen ons catechetisch aanbod met een zekere regelmaat lezingen rond actuele thema's aan te bieden.

3.3.3 Jongeren en diaconie

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Dat geldt ook voor de kerk. We zouden mogelijkheden willen scheppen voor een steviger jongerenpastoraat door een pastoraal jongerenwerker aan te stellen voor de parochies Franciscus en Jacobus naast de pastoraal jongerenwerker voor Maria Vlucht. Op deze manier willen we het jongerenpastoraat voor de jeugd van 12 tot 30 jaar een nieuwe impuls geven. Omdat jongeren vaak gevoelig zijn voor de nood van de medemens en dat een belangrijk item binnen onze parochies is, willen we daarbij gebruik maken van landelijke diaconale programma's, zoals **DiaconAction en M 25**. We willen jongeren binnen de parochie de kans geven zich als mens en gelovige te ontwikkelen en de gezelligheid, diepgang en ontmoeting binnen de parochie te ervaren.

3.3.4 Andere vormen van vieren

Naast de traditionele vieringen in het weekend en door de week willen we in het rooster ook tijd en ruimte maken voor **andere vormen van vieren**. We willen in eerste instantie de reeds bestaande vormen versterken en verbreden (kleutervieringen, kindervieringen, gezinsvieringen, Taizévieringen, Thomasvieringen, vieringen tussen kerk en kroeg, Carnavalsvieringen, openluchtvieringen en andere). Waar nodig en wenselijk willen we ook op andere locaties (buiten, op het erf, in een deel, bij mensen thuis) andere vormen van vieren starten, bijvoorbeeld diaconale vieringen of Jazz-vieringen, themavieringen rond duurzaamheid, vieringen die inspelen op de actualiteit). Deze vieringen dienen door de deelnemers zelf gedragen te worden. Ter ondersteuning zullen we als pastoraal team onderlinge uitwisseling van ervaringen en modellen stimuleren en ondersteunen.

3.3.5. Financiën

Wat de kerk biedt is ook financieel wat waard. Dit vraagt allereerst bewustwording bij parochianen. Kerk-zijn kost ook geld. De kerk moet zichzelf bedruipen. We willen meer oog krijgen voor het genereren van inkomsten. Dit vraagt creativiteit en inventiviteit van zowel pastores, bestuurders als parochianen-vrijwilligers. Leven in een tijd van bezuinigingen leert ons daarnaast bewuster om te gaan met de mogelijkheden en middelen die we hebben.

4. Uitvoering

Het proces om het kernprogramma stapsgewijs te centreren en aan te passen aan de maat van de deelname, zal tijd vrijmaken voor het verder ontwikkelen van de pastorale nabijheid en het ondernemerschap.

In de praktijk zullen we meerdere processen tegelijkertijd aangaan. Daarom willen we komen tot een goede planning in tijd en een efficiënte en effectieve inzet van mensen, die er bij betrokken zijn. Het pastoraal team wil deze processen in nauw overleg met de parochiebesturen plannen én afstemmen met andere betrokkenen. Om de kwaliteiten van de verschillende teamleden daarin zo goed mogelijk te kunnen benutten zal het pastoraal team haar taken herverdelen. Waar gekozen wordt voor centreren zal extra aandacht uitgaan naar de kwaliteit van de betreffende activiteit.

Ook leden van pastoraatsgroepen en werkgroepen dragen bij aan de uitvoering van het pastoraat. Dat vraagt extra aandacht voor de coördinatie van zowel pastoraatsgroepen als werkgroepen, en waar mogelijk en gewenst willen we ook daar stappen zetten om te komen tot een intensievere uitwisseling en samenwerking. Want waar zoveel mensen actief zijn en zich inzetten voor het doorgeven van ons geloof aan komende generaties, is een goede en onderlinge afstemming nodig om de dagelijkse voortgang te kunnen garanderen. Daarvoor is binnen elke geloofsgemeenschap minstens één persoon, één coördinator nodig, die zich samen met ons voor deze uitwisseling en afstemming wil inzetten. We borduren daarmee voort op ervaringen, die intussen elders zijn opgedaan, en bij ontwikkelingen die vanuit het bisdom worden gestimuleerd in situaties waarin gemeenschappen niet meer over een eigen kerkgebouw beschikken of niet meer in staat zijn een pastoraatsgroep te vormen.

Wil ons pastorale beleid vruchtbaar en effectief kunnen zijn, dan mag en kan een passende interne en externe communicatie niet ontbreken. Hier ligt zowel een taak voor de drie parochiebesturen als het pastoraal team. Niet alleen de communicatie binnen de eigen organisatie is daarbij van belang, maar evenzeer de wijze waarop wij onszelf als kerk in de media en de samenleving een gezicht geven. Traditionele en sociale media kunnen een belangrijke hulp zijn bij het bereiken en aanspreken van nieuwe mensen en het zichtbaar en hoorbaar maken van waar wij als kerk, als dragers van een Blijde Boodschap, midden in de samenleving van vandaag voor willen staan, toe willen uitdagen, willen inspireren,

Bijlage 1: Visies op de kerntaken van een parochie

a. Catechese

We willen de ontmoeting stimuleren tussen mensen onderling rond geloofsthema's. Onze geloofsovertuiging is, dat we samenkomen als kinderen van God. Uitgangspunt is, dat de inbreng van ieder waardevol is. Daarbij zoeken we de verbinding tussen enerzijds de verhalen van de Schrift en de katholieke traditie en anderzijds wat mensen in onze tijd en samenleving bezighoudt. We willen luisteren naar elkaar, met elkaar in gesprek gaan, om tot inspirerende ontmoetingen te komen, waarin God en medemens gevonden wordt.

b. Diaconie

Wat de diaconie betreft kunnen de uitgangspunten van **de sociale leer** van de R.K.kerk uitstekend worden toegepast. Het uitgangspunt van de sociale leer van de Kerk is de mens die beeld is van God ("imago Dei"). Daaruit volgen de andere vertrekpunten als de waardigheid van de mens, de roeping van de mens, de roeping van de gemeenschap, de vrijheid als gave en opdracht. De Sociale leer richt zich op de gemeenschap en onderlinge verhoudingen ('bonum commune') en onderscheidt daar toe de drie kernbegrippen van personaliteit, solidariteit en subsidiariteit.

Het begrip 'personaliteit' beziet de mens in zijn concrete situatie en de blijvende waardigheid die hem door God gegeven is. Die waardigheid uit zich in de vrijheid die God de mens uit Zijn liefde heeft geschonken. De waardigheid van de mens is dan ook onaantastbaar en de kerk leert dat de menselijke vrijheid wezenlijk voor de mens is, een fundamenteel recht en onvervreemdbaar. De mens is subject, het fundament en het doel van het sociale leven. Elke uitdrukkingvorm van de samenleving moet dan ook gericht zijn op de menselijke persoon.

'Solidariteit' is een gegeven natuurlijke wederkerigheid met de naaste en met de samenleving. Het betreft enerzijds de opstelling ten opzichte van de ander. Anderzijds betreft

*het het op elkaar aangewezen zijn. I In zijn onderlinge relaties komen de talenten van de individuele mens tot volle ontplooiing en kan hij zichzelf zijn naar het beeld van God. Het **subsidiariteitsbeginsel** is een organisatiewijze of regel in taakverdeling tussen 'hogere' en 'lagere' openbare overheden. Het houdt in algemene zin in dat hogere instanties niet iets moeten doen wat door lagere instanties kan worden afgehandeld.*
(Uit de katholieke sociale leer.)

c. Visie op liturgie

Liturgie is het samenkomen van gelovigen rond de Heer, om het leven te vieren in woord en gebaar: een ontmoeting met God en elkaar. In de liturgie staat de viering van Gods verbondenheid met de schepping centraal. Daarin zijn verkondigende, catechetische en diaconale elementen verweven. Als gelovigen worden we samen geroepen tot gemeenschap om biddend en zingend, luisterend en vierend het leven, sterven en verrijzen te gedenken van de Heer, om niet te vergeten waarom wij geroepen zijn: het zout der aarde en het licht van de wereld te zijn. Daarom is liturgie ook altijd maatschappijkritisch en missionair. Om dat te begeleiden, te ondersteunen en verder te ontwikkelen, moet het doel zijn van het profiel liturgie.

Bijlage 2: Catechese: Wat is er al?

	Maria Vlucht	Jacobus	Franciscus
Sacramentenvoorbereiding			
Doop	Gemeenschappelijk in parochie door werkgroep en pastor.	<ul style="list-style-type: none"> Gemeenschappelijk in parochie door pastor; Individuele voorbereiding oudere dopelingen. Gezamenlijk voorbereiden catechumenen. 	Gemeenschappelijk in parochie door parochiaan + pastor
Eerste heilige Communie	Via School en werkgroepen	Gemeenschappelijk voor hele stad. Samenwerking school-parochie-thuis door werkgroep	Gemeenschappelijk voor hele parochie m.m.v. op onderdelen door school. Ouders dragen project begeleid door pastor
Heilig Vormsel	Gemeenschappelijk in parochie door werkgroep en pastores en Ans te Lintelo.	Gemeenschappelijk in parochie door werkgroep met pastor	Gemeenschappelijk in parochie gedragen door ouders, begeleid door pastor
Huwelijk	Gemeenschappelijke voorbereiding in parochie door werkgroep huwelijksvoorbereiding. Valentijns-viering. Individuele gesprekken pastor.	Incidentele gemeenschappelijke voorbereiding door priesters	Gemeenschappelijke voorbereiding door parochiaan + pastor
Levensloopcatechese			
Kindercatechese	<ul style="list-style-type: none"> Geloven met kinderen Uitlegviering eucharistie. Individuele doopvoorbereiding oudere kinderen. Kinderkerk. 		<ul style="list-style-type: none"> Catechese op school door pastor Incidentele projecten school-parochie Kids Party Time Kindernevendienst Buurse
Jongercatechese / Jongerenpastoraat	Uitgebreid jongerenpastoraat door vrijwilligers begeleid door parochiemedewerker		<ul style="list-style-type: none"> Jeugdpastoraat Buurse
Volwassenencatechese	<ul style="list-style-type: none"> Schriftinstuif. Paaskaars maken+ gesprek. Inter parochieel diaconaal beraad Losser jaarlijks met gastspreker. Jaarlijks bijeenkomst bezoekwerk met onderwerp. Kosterbijeenkomsten met uitleg. 	<ul style="list-style-type: none"> Alpha-cursus Icoon schilderen Bijbelgroepen Filmavonden Geloven Nu-groepen (4) Groep 'zeven + één' Meditatieve wandelingen Speling Incidentele bijeenkomsten rondom de vastenperiode, kruisweg en de (jaarlijkse) Ariënsherdending Ontmoetingen met God 	<ul style="list-style-type: none"> Filmavonden Geloven Nu-groepen (2) Kloosterweekend Leesgroepen Meditatieve wandelingen Parochie/Gemeentereis Kringwerk in samenwerking met PKN Oecumenische Bezinningsmiddag vastentijd
Catechese voor senioren	Incidenteel ouderen bijeenkomsten	<ul style="list-style-type: none"> Ouderen en Kerk 	<ul style="list-style-type: none"> Wittengroep met thema-bijeenkomsten Oecumenische gespreksgroep Saalmerink

<i>Thematische catechese</i>			
	<ul style="list-style-type: none"> • Bijeenkomsten rond hongerdoek in Lonneker. • Diaconaal weekend. • Vastenbezinning 	<ul style="list-style-type: none"> • Oecumenische cursus rond thema • Incidentele catechese rond hongerdoeken 	

Bijlage 3: Prioriteiten per jaar**2015**

1. Tot stand brengen gezamenlijk liturgisch rooster voor de drie parochies voor het weekend en door de week.
2. Opleiden parochianen tot voorgangers in weekend- en uitvaartliturgie (door externe cursusleiders).
3. Begeleiding kerksluitingen en opzetten nieuwe parochiestructuur Jacobusparochie (onder leiding van een aan te trekken projectleider).
4. Begeleiding kerksluiting Martinuslocatie Mariavlucht.
5. Opzet diaconaal beraad Franciscusparochie
6. Stroomlijnen van de organisatie van de sacramentenvoorbereiding.

2016

1. Begeleiding kerksluitingen en opzetten nieuwe parochiestructuur Jacobusparochie onder leiding van een aangetrokken projectleider.
2. Begeleiding kerksluiting Martinus-locatie Maria Vlucht.
3. Centralisatie parochie-administratie Jacobusparochie.
4. Implementatie nieuw uitvaartbeleid in de drie parochies.
5. Opstarten jongerenwerk (onder leiding van een jongerenwerker) in de Franciscus- en de Jacobusparochie.
6. Intensivering aanbod andere vormen van vieren door alle drie de parochies heen.
7. Opzet (gezamenlijk) aanbod (met PKN?) van kringwerk en een eigen folder per parochie voor het seizoen 2016-2017.

2017**2018**